

Beretning til Visuelt Forums 6. ordinære generalforsamling, 5. marts 2006

En generalforsamling er en status – det er her, vi skal se tilbage på arbejdet i det år, der er gået. Men endnu vigtigere er det måske, at vi bruger erfaringerne fra det forgangne år til at planlægge, hvordan arbejdet i det kommende år bedst kan planlægges.

På medlemssiden er status, at Visuelt Forum nu har 433 medlemmer. Det er en stigning på 47 medlemmer fra sidste år, hvor vi var 386 medlemmer. Visuelt Forums medlemmer udgør nu 3,4% af Dansk Journalistforbunds samlede medlemstal.

Meldingerne fra dansk fagbevægelse er ellers næsten uden undtagelse, at medlemstallet falder. – Især mange unge mennesker kan ikke se, hvad de skal bruge en fagforening til. Så derfor er det meget positivt, at både Visuelt Forum og vores hovedforbund, DJ, oplever stigende medlemstal. Dansk Journalistforbund er med sine 12.600 medlemmer et relativt lille forbund. Det betyder, at der ikke er så langt til toppen i vores forbund, som det er tilfældet i de store fusionerede mastodonter.

Visuelt Forums medlemstal er steget fra 101 medlemmer i 1999 til 433 medlemmer i 2006, altså godt og vel en firedobling af medlemstallet på syv år. Det er dejligt at opleve så stor en tilslutning af nye medlemmer, og vi ser mange nye ansigter til vores arrangementer, som næsten uden undtagelse er rigtig godt besøgt. Men hvor jeg for bare fem år siden syntes, at jeg kendte næsten alle Visuelt Forums medlemmer, eller i hvert fald havde en god fornemmelse af, hvem de var, og hvor de kom fra, så må jeg indrømme, at i dag har jeg mistet overblikket...

Det er absolut et problem i luksusklassen, men vi, der har været medlemmer i mange år, og som kender hinanden, har en forpligtelse til at invitere de nye med over til bordet, når de for første gang kommer til et af vores arrangementer, så de ikke kun kommer hjem fra et arrangement med en oplevelse af at have hørt et inspirerende oplæg eller have besøgt en spændende virksomhed, men at de også har fundet et nyt sted, hvor de kan udveksle erfaringer med kolleger, og hvor der er andre, de kan spørge til råds om faglige problemer.

Noget af det, jeg virkelig nyder, er, når det næsten er umuligt at sparke anden halvleg af et arrangement i gang efter den obligatoriske sandwich-pause, fordi snakken går rundt om bordene, hvor man har mødt en gammel studiekammerat eller tidligere kollega, eller man har mødt én, der arbejder med det samme som én selv og lige får en fidus med hjem til, hvordan man kommer videre med et bestemt problem.

Visuelt Forum opstod som en specialgruppe i DJ, fordi mange tidligere medlemmer af Grafisk Forbund sivede over til DJ, da Grafisk Forbund blev opløst, og medlemmerne blev optaget i HK pr. 1. januar 2000.

Siden 2000 har der stort set kun været kontakt mellem HK og DJ, når der har været uenighed om, hvorvidt nogle medlemmer hørte til det ene eller det andet sted. Men i sensommeren 2005 startede nogle forhandlinger mellem DJ og HK, som endte ud i en samarbejdsaftale mellem de to parter.

Samarbejdsaftalen konstaterer, at der specielt inden for layout-området er elementer i vores arbejdsprocesser, der overlapper hinanden. Men samtidig definerer den, hvilket arbejde, der primært er DJ's organisationsområde, og hvilket der er HK's. Jeg citerer fra aftalen:

- DJ organiserer og overenskomstdækker journalistisk personale, herunder personale der *indholdsmæssigt* arbejder med layout, fotografi, redigering, web samt film, radio og tv.
- HK organiserer og overenskomstdækker handels- og kontorphonale, herunder personale der udfører *teknisk* grafisk arbejde og lay-out, foruden medarbejdere beskæftiget med annonceproduktion, IT og web.

Citat slut.

Sagt på en anden måde: Har du kompetence til at træffe egentlige *redaktionelle* beslutninger i layoutprocessen, hører du hjemme i DJ – arbejder du med rent teknisk grafisk arbejde, hører du hjemme i HK. Vi, der sidder med fingrene i surdejen til daglig, ved naturligvis godt, at de fleste arbejder lidt med begge dele, men hovedvægten vil som regel ligge det ene eller det andet sted.

En meget vigtig ting ved aftalen er – synes jeg – at ved uenigheder om, hvorvidt en medarbejder hører under DJ's eller HK's organisationsområde, vil der blive lagt vægt på medlemmets eget ønske.

Jeg er meget positiv over for, at DJ og HK har indgået denne grænseaftale, for det kan aldrig være i medlemmernes interesser, at der er stridigheder mellem to beslægtede forbund. Men jeg håber også, at der på sigt kan være andre perspektiver i aftalen: I fremtiden kunne Visuelt Forum og HK's tilsvarende gruppe, som hedder IT, Medie og Kommunikation, måske samarbejde omkring større arrangementer – det kunne eksempelvis være fælles ture til TypoBerlin eller lignende.

Ledigheden blandt Visuelt Forums medlemmer er desværre lige så høj som for et år siden – omkring 15% af vores medlemmer er fuldtidsarbejdsløse. Da jeg skulle i gang med at skrive denne beretning, lavede jeg en mini-lynundersøgelse af, hvem det typiske ledige Visuelt Forum-medlem er: Det er en kvinde, men det er nu ikke så underligt, for det er cirka tre fjerdedele af vores medlemmer. Hun bor i hovedstadsområdet, men det gør også hovedparten af vores medlemmer. Men

det, der slog mig, var, at der er en meget stor overvægt af ledige medlemmer under 35 år – de udgør 53% af vores ledige medlemmer. Jeg tror, det er relativt nyuddannede medlemmer, der har haft svært ved at komme rigtigt ind på arbejdsmarkedet her i de senere år, hvor ledigheden har ligget meget højt.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi får kortlagt, hvem vores ledige medlemmer er og ikke mindst, hvad deres behov er for kurser og øvrig støtte fra deres fagforbund. Jeg vil derfor foreslå den nye bestyrelse, at vi sammen med forbundet tager initiativ til en sådan undersøgelse, som skal munde ud i konkrete initiativer, der kan hjælpe vores ledige medlemmer videre.

Jeg har lagt en oversigt på jeres borde over Visuelt Forums arrangementer siden sidste års generalforsamling. Vi har afholdt ialt 17 meget forskellige arrangementer – jeg vil ikke remse dem alle op, kun komme med et par enkelte kommentarer:

Som tidligere år har vores arrangementer bestået af en række virksomhedsbesøg, hvor nogle vidt forskellige virksomheder har åbnet deres døre for os og vist os, hvordan de arbejder. Der har været faglige arrangementer om lønforhandling og prissætning, og vi har haft inspirationsarrangementer om bl.a. billedvalg. Vi har tegnet en del croquis, og en nyskabelse var det, da vi 2. december afholdt et rent socialt arrangement – nemlig julefrokost for ledige og freelancere, hvor – a propos croquis – DJ's forbundsnæstformand Fred Jacobsen med stor succes debuterede som model til vores nissecroquis! Han har lovet at stille op næste år igen, hvor vi har besluttet, at julefrokosten ikke kun skal være for de "kollegaløse", men for alle Visuelt Forums medlemmer.

Provinsen har vi svigtet i år, men heldigvis fik jeg før jul en mail fra et utilfreds århusiansk medlem, så allerede den 31. marts har vi arrangeret rundvisning på Michael Kvium-udstillingen på Aros, Aarhus Kunstmuseum. Og må jeg i den forbindelse minde kjøvenhavnerne om, at ordningen med rejserefusion til arrangementer ikke kun gælder, når medlemmer fra provinsen kommer til arrangementer i hovedstaden, men også når man bor uden for Århus Sporvejes grænser og skal til et arrangement i Århus.

For syvende gang skal vi i år holde weekendkonference på Kursuscenter Røsnæs ved Kalundborg. – Og i september måned drager 40 glade VIF-medlemmer på studietur til Barcelona. Kun fire dage tog det at fylde de 40 pladser ud, og vi har en lang venteliste af medlemmer, som der ikke var plads til. Jeg ville elske, hvis vi bare kunne tage jer allesammen med, men der er både en nødvendig økonomisk begrænsning og et uoverskueligt logistisk problem ved at rejse med mere end 40 mennesker. Men jeg er meget glad og overvældet over den store interesse for turen – tilmeldingerne kom oven i købet i hus, inden det faglige program for turen overhovedet var på plads.

Sagt på en anden måde: Over ti procent af Visuelt Forums medlemmer vil gerne bruge 3 feriedage plus en weekend, og 2.500 kroner plus det løse til at tage med deres kollegaer på en faglig studietur til Barcelona. Det fortæller mig, at vi er en faggruppe, der for det første brænder for vores fag, og er interesserede i at lære mere og få inspiration til vores arbejde. Men jeg tror også, at grunden til den store interesse for Barcelona-turen er, at vi efterhånden har fået opbygget et fantastisk godt netværk i Visuelt Forum. Medlemmerne ved af erfaring, at de vil møde kolleger, som de både kan hygge sig med på det sociale plan, men som de også kan bruge til at få faglig inspiration fra, få gode ideer til arbejdet, få nye kontakter og blive opdateret med, hvad der sker i andre dele af vores branche.

Jeg vil derfor heller ikke undlade at bemærke, at vi har det eddermaneme godt i Visuelt Forum! Vores forbund stiller ingen krav eller betingelser til, hvad vi som specialgruppe kan eller må lave af aktiviteter – vi har fuldstændigt frie hænder, inden for vores økonomiske rammer, naturligvis. Ovenikøbet oplever jeg en stor interesse for vores arbejde både fra forbundet og fra forbundets øvrige specialgrupper. Og det er måske blandt andet, fordi vi er så lille et forbund, at vi både kan have en flad struktur og højt til loftet.

Omvendt er det måske også et problem, at der ikke i DJ's vedtægter er nogen retningslinier for, hvad en specialgruppes opgaver er. Visuelt Forum er f.eks. opstået, fordi vi pludselig kom sivende en hel masse medlemmer fra det tidligere Grafisk Forbund, og dermed skulle have et forum, hvor vi kunne vælge vores delegerede til DJ's besluttende organer.

I efteråret havde bestyrelsen en debat om, hvad Visuelt Forums opgave som specialgruppe egentlig er: Skal vi kun lave medlemsarrangementer? Eller skal vi også satse på mere kursusagtige tilbud med decideret undervisning? Hvad med vores indflydelse på efteruddannelsesområdet? Og hvilken indsats skal vi gøre over for vores ledige medlemmer? Hvad er forbundets opgave, og hvad er vores? Det var en god – og til tider yderst kraftig og animeret – debat, vi havde på dét møde, men den bar også præg af en smule frustration, fordi der er så mange ting vi *kunne* gøre, men vi kan – og skal – ikke overkomme det hele selv.

Jeg tror, vi skal blive bedre til at stille *præcise* krav til forbundets forskellige dele om, hvad vi ønsker, at de skal gøre for Visuelt Forums medlemmer. For eksempel kan den nye sektion i DJ med det mundrette navn: DJ's Uddannelse og Kompetence – eller bare DJUK – garanteret hjælpe os med at arrangere kurser og give rådgivning den dag, vi står med resultatet af en undersøgelse, der dokumenterer vore ledige medlemmers behov.

Her kommer så lidt mere status: I har i årets løb modtaget syv nyhedsbreve fra Visuelt Forum. Nyhedsbrevene er vores vigtigste medie til at komme ud med oplysninger om Visuelt Forums kommende arrangementer, men vi prøver også at fortælle lidt løst og fast om tilbud fra førnævnte

DJUK, lidt om spændende udstillinger, konkurrencer og andre begivenheder inden for vores fag, og i år har vi også forsøgt at lave lidt fagligt oplysningsarbejde – nemlig om temaet "Ophavsret", der blev grundigt behandlet i to Nyhedsbreve, henholdsvis om ophavsret for freelancere og fastansatte. Jeg vil gerne have nogle tilbagemeldinger fra jer, om det har nogen interesse, at vi fortsætter med at krydre nyhedsbrevene med faglig information?

Jeg håber, at I allesammen kender vores hjemmeside www.visueltforum.dk Den er naturligvis – og det skal den også være – den flotteste af alle hjemmesiderne for DJ's specialgrupper og kredse. Jeg ved positivt, at mange af vores kollega-specialgrupper og -kredse er grønne af misundelse – ikke kun på grund af hjemmesidens flotte design, men også fordi vi – næsten altid i hvert fald – holder siden godt opdateret med nyheder.

Når vi har *breaking news* og ikke lige har et nyhedsbrev på bedding, er vi begyndt at udsende nyhedsbrev på e-mail via forbundets medlemskartotek. Det har vi gjort fem gange i år, og vi rammer cirka 85 procent af medlemmerne – svarende til de medlemmer forbundet har en mail-adresse på. Jeg synes, at vores trykte nyhedsbreve og nyhedsbrevene på e-mail supplerer hinanden på glimrende vis.

Lige før jul kom nyheden om, at Den Grafiske Højskole i København og Danmarks Journalisthøjskole i Århus har besluttet sig for at fusionere i Center for Medier og Journalistik. Det er en beslutning, der åbner spændende perspektiver for fremtidens grunduddannelser inden for vores område.

Den Grafiske Højskole og Journalisthøjskolen har hver deres indgang til medieverdenen, og de kan tilføre hinanden masser af inspiration og fornyelse. Sådan et samlet center for medieorienterede uddannelser vil bl.a. samle uddannelserne for journalister, fotojournalister, grafikere og webdesignere. Det vil åbne nogle spændende muligheder for et stærkt uddannelsescenter, der kan uddanne fremtidens mediearbejdere med et bredt kendskab til hele mediebranchen.

Mit håb er, at det nye center også vil kunne tilbyde spændende og relevant efteruddannelse for blandt andre Visuelt Forums medlemmer.

Det er umuligt at aflægge en beretning for Visuelt Forum i år uden at berøre Bladtegner-sagen, altså sagen om de 12 tegninger af profeten Muhammed, som Jyllands-Posten bragte 30. september 2005, og som siden har haft nogle udenrigspolitiske konsekvenser, som ingen havde fantasi til at

forestille sig på forhånd. De 12 tegnere er alle medlemmer af specialforeningen Danske Bladtegnere, som er en af vores nært beslægtede grupper i Dansk Journalistforbund.

Allerede inden tingene spidsede til, havde vores forbund taget initiativ til dialogmøder mellem bladtegnere og repræsentanter for danske islamiske organisationer, og selv om et planlagt internationalt bladtegnerseminar i København har måttet udskydes indtil videre, så holder forbundet fast ved, at gensidig dialog med andre kulturer og religioner er vejen frem. Samtidig er det forbundets ufravigelige holdning, at der ikke under nogen omstændigheder må sættes begrænsninger for pressefriheden.

Under punktet "Forslag fra bestyrelsen og medlemmer" stiller bestyrelsen derfor forslag om, at vi i år bevilger 10 kr. pr. medlem – ialt kr. 4.330,- – til Safety Fonden, der yder støtte til medierarbejdere, der ikke kan arbejde under frie forhold i lande, hvor pressefriheden har trange kår. Fonden støtter også medierarbejdere, der bliver dræbt eller invalideret under udførelsen af deres arbejde i verdens brændpunkter.

Specielt i år synes jeg det er vigtigt, at vi reflekterer over vigtigheden af en fri presse. Der er mange medierarbejdere – specielt journalister, fotografer og tegnere – i andre lande, der forfølges, sættes i fængsel eller trues på livet, fordi de har en anden mening end deres lands regering, og fordi de forsøger at holde pressefrihedens fane højt.

Til jer, der er kommet til generalforsamling her i dag, og til jer, der synes, at en generalforsamling er noget af det mest usexede, og som i stedet for vælger at komme til nogle af vores andre arrangementer, vil jeg sige tak for jeres engagement og interesse. Jeg synes, det er vigtigt at holde fast i, at vi, der sidder i bestyrelsen, er *tillidsvalgte* – at vi sidder her præcis lige så længe, vi har jeres tillid. Så derfor vil jeg også opfordre jer til, at I stiller krav til os, når vi nu bagefter skal diskutere beretningen – så håber jeg, at den nye bestyrelse om et år stadig kan leve op til jeres tillid. – Tak for ordet.